

Dosarul nr. 2ra-1362/23
2-22106571-01-2ra-30082023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: T. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Cotruță, I. Țurcan, D. Dulghieru)

Î N C H E I E R E

26 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Duca Valerii, Carpov Serghei și Bantaș Nina,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă Carpov Serghei, Bantaș Nina, Întreprinderea Individuală „Tanasiev V” și Duca Valerii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral cauzat prin această încălcare,

împotriva deciziei din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Carpov Serghei, Bantaș Nina și Duca Valerii și s-a menținut hotărârea din 21 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 22 iulie 2022, Carpov Serghei, Bantaș Nina, ÎI „Tanasiev V” și Duca Valerii au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral cauzat prin această încălcare.

În susținerea acțiunii reclamanții au indicat că la 20 octombrie 2011, CP „Câmpia Peleniței” s-a adresat cu acțiune în judecată împotriva ÎM „Sudzucher Moldova” (SRL „Sudzucher Moldova”), solicitând încasarea sumei de 8326638 de lei ce constituie echivalentul valorii sfeclei de zahăr transmise pentru depozitare.

După mai multe precizări, CP „Câmpia Peleniței” a solicitat rezilierea contractului de magazinaj nr.125/1 din 25 septembrie 2008 încheiat cu ÎM „Sudzucher Moldova”, recunoașterea dreptului său de proprietate asupra produselor de prelucrare a sfeclei de zahăr transmise pentru depozitare și obligarea ÎM „Sudzucher Moldova” să-i transmită produsele în natură sau valoarea lor în echivalent bănesc, precum și de a încasa din contul pârâte dobânda de întârziere conform art.246 din Codul de procedură civilă.

În ianuarie 2012, Carpov Serghei a depus acțiune oblică în interesele SRL „Accesoriu-Agro” împotriva ÎM „Sudzucher Moldova”, solicitând revendicarea a

23.914.200 de kg de sfeclă de zahăr sau valoarea acesteia în echivalent bănesc în beneficiul SRL „Accesoriu-Agro”.

La 23 iulie 2015, au fost concretizate pretențiile, fiind formulate împotriva ÎM „Sudzucher Moldova” și CP „Câmpia Peleniței”, în calitate de copârât, iar în calitate de intervenienți accesoriu au fost atrași în proces creditorii: Bantaș Nina, ÎI „Tanasiev V” și Duca Valerii.

Reclamantii au notat că în cadrul procedurii de insolvență a debitorului SRL „Accesoriu-Agro”, ÎI „Tanasiev V” a fost recunoscut în calitate de creditor în mărimea creanței de 1797127,17 lei, iar Bantîș Nina a fost recunoscut în calitate de creditor în mărimea creanței de 228483 de lei.

Consideră că examinarea dosarului respectiv a fost tergiversat fără temei legal din ianuarie 2012 – până în ianuarie 2016 (ședințele de judecată au fost stabilite pentru data de: 10.11.2011, 17.10.2012, 29.11.2012, 29.05.2013, 04.07.2013, 19.09.2013, 18.03.2014, 03.09.2014, 03.12.2014, 12.12.2014, 23.03.2015, 30.04.2015, 06.05.2015, 07.06.2015, 17.08.2015, 14.10.2015, 19.10.2015, 06.11.2015, 07.12.2015, 18.12.2015, 30.12.2015, 12.01.2016).

La 19.01.2016, judecătorul a dispus efectuarea expertizei, care a fost tergiversată fără temei, până în decembrie 2017.

Examinarea cauzei a fost reluată la 26 decembrie 2017, însă tergiversată fără temei, până la 22 decembrie 2020 (ședințele de judecată au fost numite pentru data de: 20.02.2018, 03.07.2018, 04.10.2018, 18.10.2018, 31.10.2018, 29.11.2018, 29.01.2019, 21.06.2019, 17.08.2019, 11.12.2019, 05.02.2020, 17.02.2020, 27.03.2020, 03.07.2020, 04.09.2020, 29.09.2020, 09.10.2020).

La 22 decembrie 2020, Judecătoria Drochia, sediul Central a adoptat hotărâre (dos. nr.2-1780/11), prin care a admis parțial acțiunea depusă de CP „Câmpia Peleniței” împotriva SRL „Sudzucher Moldova”, a dispus încasarea din contul SRL „Sudzucher Moldova” în beneficiul CP „Câmpia Peleniței” echivalentul a 19128182 de tone de sfeclă de zahăr primită pentru păstrare în perioada 25.09.2008 – 12.12.2008, ceea ce constituie suma de 8326638,64 de lei; dobânda de întârziere în sumă de 195653,90 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 50 000 de lei. S-a admis acțiunea reconvențională depusă de SRL „Sudzucher Moldova” și s-a încasat din contul CP „Câmpia Peleniței” în beneficiul SRL „Sudzucher Moldova” suma de 2803935,23 de lei cu titlu de datorie pentru bunurile și serviciile achiziționate de CP „Câmpia Peleniței”, precum și suma de 3207108,20 de lei cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 50 000 de lei cheltuieli de judecată. A fost respinsă acțiunea oblică depusă de Carpov Serghei în interesele SRL „Accesoriu Agro”.

Nefiind de acord cu soluția pronunțată de Judecătoria Drochia, sediul Central în hotărârea din 22 decembrie 2020, au declarat un apel colectiv.

La 20 iulie 2021, Curtea de Apel Bălți a adoptat decizie (dos. nr.2ac-28/21), prin care a respins apelul lor și a menținut hotărârea primei instanțe.

Manifestându-și dezacordul cu decizia instanței de apel, au declarat recurs împotriva acesteia.

La 26 ianuarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a emis decizie (dos. nr.2rac-244/21), prin care a respins recursurile declarate de CP „Câmpia Peleniței”, SRL

„Sudzucher Moldova”, Siromeatnicov Valeriu, Coadă Liliana, Carpov Serghei, ÎI „Tanasiev V” și Bantîș Nina și a menținut decizia din 13 mai 2021 a Curții de Apel Bălți.

Reclamanții consideră că instanțele de judecată în cauza civilă în care se pretinde încălcarea, le-a îngădit dreptul la un proces echitabil garantat de art.6§1 CEDO manifestat prin încălcarea termenului de judecare a cauzei nominalizate supra care a durat din anul 2011 – până în 2022, adică aproximativ timp de 10 ani.

Cu trimitere la prevederile Legii nr.87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și art.6§1CEDO, reclamanții au remarcat că din actele cauzei rezultă că comportamentul instanțelor judecătorești, care au soluționat cauza nominalizată, nu a fost efectiv, contribuind de fapt la tergiversarea examinării acesteia. Or, judecarea litigiului a fost amânată de nenumărate ori, însă aceste amânări au fost excesive, în special, amânarea examinării cauzei pentru efectuarea expertizei în perioada 19.01.2016 – 15.12.2017, mai mult de 3 luni, ține de responsabilitatea statului, adică a Judecătoriei Drochia.

Au subliniat că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Dreptului Omului tergiversarea neîntemeiată a examinării plângerii în judecată atrage compensarea prejudiciului de la 500 de Euro și mai mult.

Consideră că încasarea a câte 100000 de lei pentru fiecare reclamant conform practicii a CțEDO cu titlu de prejudiciu moral cauzat pentru încălcarea dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil, constituie o sumă echitabilă ca mărime.

În contextul enunțat, Carpov Serghei, Bantaș Nina, Duca Valerii și ÎI „Tanasiev V” au solicitat admiterea acțiunii, constatarea încălcării dreptului lor la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile, intentată la acțiunea depusă de CP „Câmpia Peleniței” împotriva SRL „Sudzucher Moldova” cu privire la încasarea datoriei și recunoașterea dreptului de proprietate asupra producției finite, și la acțiunea reconvențională depusă de SRL „Sudzucher Moldova” împotriva CP „Câmpia Peleniței” cu privire la încasarea datoriei și la acțiunea oblică înaintată de Carpov Serghei în interesele SRL „Accesoriu Agro” și SRL „Mold Agro Con”, intervenienți accesorii CP „Câmpia Peleniței”, Bantîș Nina, ÎI „Tanasiev V”, Siromeatnicov Valeriu, Coadă Liliana împotriva SRL „Sudzucher Moldova” cu privire la încasarea bunurilor sau contravaloarea lor; încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lor a sumei de 100 000 de lei pentru fiecare reclamant în parte cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin această încălcare.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Carpov Serghei, Bantaș Nina, Duca Valerii și ÎI „Tanasiev V”.

La 20 ianuarie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Carpov Serghei, Bantaș Nina și Duca Valerii au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 12 aprilie 2023, prin intermediul oficiului poștal, întru executarea încheierii din 21 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, au prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 21 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii lor.

Prin decizia din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Carpov Serghei, Bantaș Nina și Duca Valerii și menținută hotărârea din 21 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prima instanță și instanța de apel au motivat soluțiile de respingere a acțiunii depuse de Carpov Serghei, Bantaș Nina, Duca Valerii și II „Tanasiev V” prin faptul că perindarea cauzei o perioadă mai îndelungată a fost determinată inclusiv și de comportamentul părților în procesul supus controlului rezonabilității duratei procedurii, manifestat prin depunerea cererilor de recuzare a judecătorului (17.04.2013), a cererii de strămutare a cauzei la o altă instanță de judecată (17.12.2018), a cererilor de concretizare a pretențiilor, de reclamare a probelor, de amânare a ședințelor de judecată etc.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au subliniat că nu se ia în calculul termenul de examinare a cauzei în perioada suspendării procesului în legătură cu efectuarea expertizei judiciare (19.01.2016- 26.09.2017), or, instanța judecătorească s-a aflat în imposibilitate de a examina cauza în lipsa dosarului remis în gestiunea Centrului Național de Expertize pe perioada efectuării expertizei dispuse în situația în care potrivit art.260 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în perioada suspendării examinării cauzei, orice acțiune procesuală efectuată de instanță este lipsită de efecte juridice.

La fel, instanțele de judecată au stabilit că participanții în proces nu au făcut uz de dreptul lor procedural garantat de art.263 din Codul de procedură civilă de a contesta încheierea de suspendare a procesului din 19.01.2016.

Instanțele de judecată au dedus că prin inacțiunea participanților la proces de a contesta încheierea de suspendare a procesului, în mod tacit, și-au manifestat acordul cu durata suspendării cauzei, până la efectuarea expertizei dispuse.

Instanțele de judecată au menționat că odată ce termenul rezonabil este doar unul din componentele ce țin de dreptul părților la un proces echitabil, acesta din urmă nu poate prevala asupra altor componente sau asupra dreptului la un proces echitabil în general și în fața tuturor instanțelor judecătorești, or, criteriile de apreciere a termenului rezonabil, cum sunt: complexitatea cauzei, comportamentul părților care include comportamentul reclamantului și a autorităților și interesul pentru reclamant, per ansamblul materializează dreptul părților la un proces echitabil.

Din analiza efectuată și cu trimitere la Raportul motivat prezentat de Judecătoria Drochia, sediul Central, instanțele de judecată ierarhic inferioare au concluzionat că toate amânările ședințelor de judecată, care au avut loc pe durata judecării cauzei în care se pretinde încălcarea, au avut loc ca urmare a realizării drepturilor procesuale ale participanților la proces, care au făcut uz de acestea în repetate rânduri, motiv din care întinderea examinării cauzei principale nu poate fi pusă exclusiv în seama instanțelor de judecată, or, anume părțile la proces, dispunând de drepturilor lor procedurale, au dus la situația amânării examinării cauzei pentru asigurarea unui proces echitabil pentru toți participanții la proces.

Prima instanță și instanța de apel, efectuând o apreciere a rolului instanțelor de judecată în cauza în care se pretinde încălcarea, au constatat că pe parcursul judecării litigiului nu au fost depistate întârzieri inexplicabile, amânări neîntemeiate, iar ședințele de judecată au fost fixate la intervale scurte de timp, raportate la agenda judecătorului,

cu asigurarea respectării drepturilor participanților la proces, precum și ținând cont de situația de prevenire a infecțiilor COVID-19, nu au avut loc mai multe ședințe de judecată, în legătură cu declararea stării de urgență în țară, ce nu poate fi privită drept „*tergiversare nejustificată a examinării cauzei*”.

Totodată, instanțele de judecată au reținut că litigiul în care se pretinde încălcarea dreptului, a fost unul ce se examina conform ordinii procedurii civile, ședințele de judecată fiind numite ținând cont de procedura de citare a părților, de comportamentul acestora. Iar, comportamentul instanței judecătorești nu relevă abateri de la exigențele procesual civile în vigoare.

În același timp, instanțele de judecată au notat că din sensul Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 rezultă că repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care respectiva încălcare a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

Pe când în speță, pe parcursul examinării cauzei în care se pretinde încălcarea dreptului, instanța judecătorească a amânat ședințele de judecată doar numai din motive întemeiate, astfel, fiind asigurat dreptul participanților la un proces echitabil, prevăzut atât de legislația internă, cât și de art.6 CEDO. Or, examinând respectarea „*justului echilibru*” sub aspectul exigențelor celerității procedurilor judecătorești și principiul general al bunei administrări a justiției, urmează a fi acordată prioritate bunei administrări a justiției, respectarea căreia a implicat derogarea de la principiul soluționării cauzei în termeni restrânși.

În lumina celor relevate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au concluzionat asupra lipsei încălcării dreptului lui Carpov Serghei, Bantaș Nina și Duca Valerii la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile în care se invocă pretinsa încălcare, or, prin obligarea respectării unui astfel de termen pentru îndeplinirea actului de justiție, atât normele naționale, cât și cele internaționale, invocă administrarea justiției, fără întâzieri neconforme de natură a-i compromite eficacitatea și responsabilitatea, pe când, în speță, astfel de întâzieri neconforme, nu au fost constatate.

Referitor la cerințele reparării prejudiciului moral și a compensării cheltuielilor de judecată, instanțele de judecată la fel le-au considerat neîntemeiate, întrucât constituie pretenții complementare celei principale.

La 25 august 2023, prin intermediul oficiului poștal, Duca Valerii, Carpov Serghei și Bantaș Nina au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea integrală a deciziei din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 21 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii lor în sensul formulat.

În susținerea recursului Duca Valerii, Carpov Serghei și Bantaș Nina au indicat că instanța de apel nu a examinat cauza multiaspectual și obiectiv, nefiind elucidate circumstanțele esențiale pentru examinarea justă a cauzei, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Recurenții consideră că atât prima instanță, cât și instanța de apel la examinarea cauzei nu au ținut cont că procesul civil în care se pretinde încălcarea dreptului, a durat

din 2011 – până în 2022, fiind încălcat dreptul lor la un proces echitabil. În special, a fost ignorat faptul că în perioada ianuarie 2016 – decembrie 2017, adică timp de 1 an de zile, dosarul s-a aflat la Centrul Național de Expertiză Judiciară pentru efectuarea expertizei, fiind astfel nejustificat tergiversat procesul de examinare a cauzei.

Consideră că, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au ținut cont de jurisprudența CȚEDO, care a remarcat că tergiversare la efectuarea expertizei devine responsabilitatea statului.

În viziunea recurenților perioada de examinare a cauzei civile, în care se pretinde încălcarea dreptului lor, timp de 10 ani, nu poate fi justificată numai prin dorința instanței de a asigura respectarea drepturilor participanților la proces. Respectiv, comportamentul instanței judecătorești la examinarea cauzei în care se pretinde încălcarea dreptului nu a fost efectiv, dimpotrivă, a contribuit la tergiversarea nejustificată a litigiului, fapt prin ce le-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de art.6§1 CEDO.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 30 mai 2022, în ședință publică.

Din actele cauzei rezultă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată la 04 iulie 2023, la adresa de domiciliu al recurenților Duca Valerii, Carpov Serghei și Bantaș Nina, cu toate acestea în dosar nu se atestă date când a fost recepționată de către aceștia (f.d.159, vol.I).

Potrivit informației de pe Portalul Național al Instanțelor Judecătorești: www.cac.instante.justice.md, decizia integrală a instanței de apel a fost publicată la 04 iulie 2023.

Totodată, din cererea de recurs rezultă că, recurenții au luat cunoștința cu decizia integrală a instanței de apel la 15 iulie 2023.

Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat la 25 august 2023 de către Duca Valerii, Carpov Serghei și Bantaș Nina, este în termen.

La 24 octombrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Ministerului Justiției al RM copia recursului declarat de Duca Valerii, Carpov Serghei și Bantaș Nina, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, notificată intimatului la 31 octombrie 2023, cu toate acestea, intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural și nu a prezentat instanței de recurs referința (f.d.177, 178, vol.II).

Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Recursul declarat de Duca Valerii, Carpov Serghei și Bantaș Nina a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01.09.2023), și anume la *25 august 2023*, respectiv va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă (până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023), părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (*25 august 2023*), cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului,

Din analiza recursului rezultă că, Duca Valerii, Carpov Serghei și Bantaș Nina au invocat temei de admisibilitate a recursului prevederile generale ale art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data de *25 august 2023*, și anume încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, fără a concretiza care anume normă de drept de la acest articol a fost încălcată sau eronat aplicată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurenții au făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute de art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, nu a stabilit încălcarea normelor de drept material și procedural.

În acest context, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele

recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat corespunzător, apreciind probele după intima lor convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Dezacordul recurențelor cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat de Duca Valerii, Carpov Serghei și Bantaș Nina nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

În conformitate cu art.440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din considerentele redate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Duca Valerii, Carpov Serghei și Bantaș Nina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Duca Valerii, Carpov Serghei și Bantaș Nina.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc